

แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านจับใจความ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความ

นางทันยา นิตตา

ครูชำนาญการโรงเรียนบ้านปางถ้ำ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต ๓

คำแนะนำการใช้

ในการศึกษาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านจับใจความ มีแบบฝึกทั้งหมด ๖ เล่ม
ดังนี้

- เล่มที่ ๑ แบบฝึกเสริมทักษะความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความ
- เล่มที่ ๒ แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านจับใจความจากบทความ
- เล่มที่ ๓ แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง
- เล่มที่ ๔ แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านจับใจความจากข่าว
- เล่มที่ ๕ แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านจับใจความจากประกาศ
- เล่มที่ ๖ แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านจับใจความนิทาน

นักเรียนจะต้องลำดับขั้นตอนของแบบฝึกเสริมทักษะจากแบบฝึกที่ง่ายไป
ถึงแบบฝึกเสริมทักษะที่ยากด้วยความสามารถของตนเอง ขอให้นักเรียนอ่านคำแนะนำ
แล้วปฏิบัติตามทุกขั้นตอน นักเรียนจะมีทักษะในการอ่านและมีความรู้ความเข้าใจ
เรื่องที่อ่านเพิ่มขึ้นเมื่อเรียนจบทั้ง ๖ เล่มของแบบฝึก

คำชี้แจง

๑. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ
๒. นักเรียนจะได้รับการสอนเสริม และคำแนะนำในการปฏิบัติกิจกรรมจากครู
๓. ศึกษาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านจับใจความพื้นฐานเล่ม ๑ มีทั้งหมด ๕ แบบฝึกตามลำดับดังนี้
  - แบบฝึกที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความ
  - แบบฝึกที่ ๒ กลวิธีการอ่านจับใจความ
  - แบบฝึกที่ ๓ การตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน
  - แบบฝึกที่ ๔ การตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน
  - แบบฝึกที่ ๕ การเขียนสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน
๔. นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะแล้วตรวจผลการทำแบบฝึกเสริมทักษะจากเฉลยท้ายเล่ม
๕. ถ้านักเรียนตอบถูกน้อยกว่าร้อยละ ๗๐ ของแต่ละแบบฝึกขอให้กลับไปศึกษาทบทวนใหม่อีกครั้ง
๖. นักเรียนสามารถนำแบบฝึกเสริมทักษะไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองนอกเวลาเรียนได้ แต่นักเรียนต้องมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง
๗. เมื่อพบปัญหาข้อสงสัยให้สอบถามและขอคำแนะนำจากครู

พื้นฐานการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ คือ การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็นส่วนที่เป็นใจความสำคัญและส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนด้วยการอ่านอย่างสม่ำเสมอ

เมื่อศึกษาแบบฝึกเสริมทักษะแล้วนักเรียนจะเกิดการเรียนรู้และแสดงพฤติกรรมต่อไปนี้

๑. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของการอ่านจับใจความได้
๒. นักเรียนสามารถหาใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
๓. นักเรียนสามารถตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
๔. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
๕. นักเรียนสามารถเขียนสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้

ขั้นตอนการศึกษา

แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านจับใจความพื้นฐานปฏิบัติดังนี้

๑. อ่านอย่างคร่าวๆเพื่อจับใจความสำคัญ หรือข้อความที่เป็นความคิดหลัก หรือความคิดสำคัญของเรื่อง
๒. อ่านให้ละเอียดโดยตลอด เพื่อทำความเข้าใจให้ชัดเจน ถ้าไม่เข้าใจความหมายของคำให้หาความหมายของคำก่อนเพื่อให้เข้าใจเรื่องที่อ่านมากขึ้น
๓. อ่านซ้ำในตอนที่ม่เข้าใจและตรวจสอบความเข้าใจบางตอนให้แน่นอน
๔. ทดสอบความเข้าใจ โดยการทำแบบฝึกเสริมทักษะ

ที่มา : ทักษะการอ่านจับใจความ : สมศักดิ์ อัมพรวิสุทธิโสภณและคณะ

แบบทดสอบก่อนเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✕ ข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. การอ่านจับใจความหมายถึง ข้อใด
  - ก. การอ่านเพื่อหาสาระสำคัญของเรื่อง
  - ข. การอ่านเพื่อให้เกิดความรอบรู้ในเรื่องต่าง ๆ
  - ค. การอ่านเพื่อให้เพิ่มพูนความรู้ประสบการณ์
  - ง. การอ่านเพื่อให้ทราบข้อมูลพื้นฐานของหนังสือนั้น ๆ
๒. ข้อใดเป็นขั้นตอนแรกของการอ่านจับใจความ
  - ก. อ่านซ้ำตอนที่ไม่เข้าใจ
  - ข. เรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่อง
  - ค. อ่านผ่าน ๆ โดยตลอดเพื่อให้รู้เรื่อง
  - ง. อ่านให้ละเอียดเพื่อทำความเข้าใจ
๓. การอ่านจับใจความสำคัญ ผู้อ่านต้องปฏิบัติอย่างไร
  - ก. แยกเรื่องออกเป็นตอน ๆ
  - ข. อ่านให้รวดเร็วอย่างสม่ำเสมอ
  - ค. แยกใจความสำคัญจากส่วนขยายใจความสำคัญ
  - ง. แยกประเด็นของเรื่องว่าส่วนใดเป็นข้อมูลประกอบ
๔. เพราะเหตุใดเราควรทำความเข้าใจลักษณะของหนังสือว่าประเภทใด
  - ก. จะทำให้อ่านได้อย่างเหมาะสม
  - ข. จะทำให้เข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
  - ค. จะทำให้อ่านหนังสือได้อย่างรวดเร็ว
  - ง. จะช่วยให้มีแนวทางในการอ่านจับใจความสำคัญได้ง่าย

๕. ข้อใดเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการอ่านจับใจความ

- ก. อ่านซ้ำตอนที่ไม่เข้าใจ
- ข. เรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่อง
- ค. อ่านผ่านๆ โดยตลอดเพื่อให้รู้เรื่อง
- ง. อ่านให้ละเอียดเพื่อทำความเข้าใจ

๖. การอ่านจับใจความสำคัญควรเริ่มตั้งแต่ส่วนใด

- ก. คำนำ
- ข. บทนำ
- ค. ชื่อเรื่อง
- ง. เนื้อเรื่อง

๗. การพิจารณา ย่อหน้า สิ่งสำคัญเราต้องหาสิ่งใด

- ก. คำกฤษฎา
- ข. คำลงท้าย
- ค. คำเปิดเรื่อง
- ง. คำอธิบายเรื่อง

๘. ข้อใดกล่าวถึงประโยชน์ของการตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านได้ถูกต้อง

- ก. ทำให้แปลคำ ข้อความ ประโยคได้ง่ายขึ้น
- ข. ทำให้อ่านได้อย่างเหมาะสมและจับใจความได้เร็วขึ้น
- ค. ทำให้มีแนวทางในการอ่านและจับใจความสำคัญได้เร็วขึ้น
- ง. ทำให้เข้าใจว่าส่วนใดคือใจความสำคัญและส่วนใดคือส่วนขยาย

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อที่ ๙

การกินอย่างรู้ค่าจะช่วยให้เราสุขภาพดีได้ โดยเริ่มตั้งแต่การจัดเมนูอาหาร การมองอาหารที่มีคุณค่าตั้งแต่การเลือกซื้อ ขั้นตอนการปรุง จนถึงการเก็บถนอมอาหาร

ที่มา : คู่มือโภชนาการ : ศรีนยา

๙. ประโยคในข้อใดเป็นประโยคในความสำเร็จ

- ก. เริ่มตั้งแต่การจัดเมนูอาหาร
- ข. การกินอย่างรู้ค่าจะช่วยให้เราสุขภาพดีได้
- ค. การมองอาหารที่มีคุณค่าตั้งแต่การเลือกซื้อ
- ง. ขั้นตอนการปรุงจนถึงการเก็บถนอมอาหาร

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อที่ ๑๐

นมเป็นแหล่งของสารอาหารที่จำเป็นต่อร่างกายหลายชนิด เช่น แคลเซียม วิตามินบี ๒ วิตามินดี อีกทั้งเป็นแหล่งของโปรตีนคุณภาพดี จึงทำให้นมนี้เป็นอาหารที่ถูกคัดเลือกให้บรรจุอยู่ในโภชนาบัญญัติและธงโภชนาการกระทรวงสาธารณสุข

ที่มา : <http://www.doctor.or.th/article/list>

๑๐. ใจความสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด

- ก. นมเป็นแหล่งโปรตีนคุณภาพดี
- ข. นมเป็นแหล่งแคลเซียมและวิตามิน
- ค. นมเป็นแหล่งของสารอาหารที่จำเป็นต่อร่างกาย
- ง. นมเป็นอาหารที่ถูกคัดเลือกให้บรรจุอยู่ในโภชนาบัญญัติ

ใบความรู้ที่ ๑

ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความ

ความหมายของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องการทำความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านโดยสามารถสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่ได้ว่าเป็นเรื่องอะไร ของใคร ที่ไหน เมื่อไร ทำไมและอย่างไร

ใจความสำคัญ หมายถึง ใจความที่เด่นที่สุดของย่อหน้า เป็นแก่นของย่อหน้าที่สามารถครอบคลุมเนื้อความในย่อหน้าหนึ่ง ๆ ไว้ในแต่ละย่อหน้าจะมีประโยคใจความเพียงประโยคเดียวหรือมากไม่เกิน ๒ ประโยค

ใจความรอง หมายถึง ประโยคที่เป็นใจความสนับสนุนที่ใช้อธิบายขยายความคิดในประโยคในใจความสำคัญให้ชัดเจน

ลักษณะใจความสำคัญ

๑. ใจความสำคัญ เป็นใจความที่ทำหน้าที่คลุมใจความสำคัญของข้อความอื่นในตอนนั้น นอกจากนั้นเป็นส่วนขยาย
๒. ใจความสำคัญของข้อความหนึ่งหรือย่อหน้าหนึ่ง ๆ ส่วนมากจะมีประการเดียว
๓. ใจความสำคัญมีลักษณะเป็นประโยค อาจเป็นประโยคความเดียวหรือประโยคซับซ้อนได้แต่บางกรณีอาจเป็นใจความที่แฝงอยู่ก็ได้
๔. ใจความสำคัญมีลักษณะเป็นประโยคส่วนมากอยู่ต้นข้อความหรือต้นย่อหน้า

วิธีการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความสำคัญให้บรรลุจุดประสงค์มีแนวทางในการอ่านดังนี้

๑. การตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน เช่น อ่านเพื่อการค้นคว้าหาความรู้ อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน เพราะจะทำให้อ่านได้อย่างเหมาะสม และจับใจความได้อย่างรวดเร็ว
๒. สำรวจส่วนประกอบของหนังสือ เช่น ชื่อเรื่อง คำนำ สารบัญ คำชี้แจงการใช้หนังสือ ภาคผนวก ฯลฯ เพราะส่วนประกอบของหนังสือจะทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องหรือหนังสือที่อ่านได้กว้างขวางยิ่งขึ้น
๓. ทำความเข้าใจลักษณะของหนังสือว่าเป็นหนังสือประเภทใด เช่น สารคดี ตำรา บทความ ฯลฯ ซึ่งจะช่วยให้มีแนวทางอ่านจับใจความสำคัญได้ง่าย
๔. ใช้ความสามารถในด้านการแปลความหมายของคำ ประโยค และข้อความต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง
๕. ใช้ประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านมาประกอบจะช่วยทำให้เข้าใจและจับใจความได้ง่ายขึ้น

แนวคิดหลักในการอ่านจับใจความสำคัญ

๑. อ่านเรื่องที่ต้องการจับใจความสำคัญโดยเริ่มต้นตั้งแต่ชื่อเรื่อง เพราะชื่อเรื่องมักสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง หรือช่วยบ่งชี้ให้เห็นจุดสนใจของเรื่องให้อ่านตั้งแต่ต้นจนจบ แล้วตอบคำถามให้ได้ว่า เรื่องที่อ่านเป็นเรื่องอะไร ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร ทำไมจึงทำและได้ผลอย่างไร

๒. พิจารณาหาใจความสำคัญจากแต่ละย่อหน้าย่อหน้าที่ดีต้องมีเอกภาพ ดังนั้นแต่ละย่อหน้าจึงมีใจความสำคัญเดียวซึ่งครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดนอกจากนั้นผู้อ่านอาจสังเกตคำสำคัญหรือที่เรียกว่า **คำกุญแจ** ที่มักปรากฏให้เห็นหลายครั้งในย่อหน้านั้น ๆ

๓. นำใจความสำคัญของเรื่องที่จับมาได้ทั้งหมดมาเรียบเรียง ให้ต่อเนื่องสละสลวย มีวิธีการดังนี้

- + นำเฉพาะที่เป็นใจความสำคัญของเรื่องเท่านั้นมาเรียบเรียง
- + หากใจความสำคัญซ้ำซ้อนกันให้ตัดออก
- + เรียบเรียงใจความสำคัญให้ครอบคลุม สอดคล้องเหมาะสมกับประเด็นของเรื่อง และใช้สันธานเชื่อมให้สัมพันธ์กัน
- + ใช้ภาษาเขียนที่เข้าใจง่าย สื่อความหมายได้ชัดเจน ประโยคขนาดสั้น ซึ่งถูกต้องตามหลักภาษาไทย

ที่มา : สมศักดิ์ อัมพรวิสิทธิ์โสภณและคณะ: อัจฉริยะภาษาไทย ชุด การใช้ภาษาไทย

แบบฝึกที่ ๑

เรื่อง ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความ

คำชี้แจง : ให้นักเรียนวาดรูป 😊 หน้าข้อความที่กล่าวถูกต้องและวาดรูป ☹️ หน้าข้อความที่กล่าวไม่ถูกต้อง ข้อละ ๑ คะแนน (คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน)

๑. การอ่านจับใจความคือ การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องที่อ่าน

๒. การอ่านจับใจความเป็นความสามารถเฉพาะบุคคล

๓. ความรู้พื้นฐานในการอ่านเรื่องต่าง ๆ สามารถช่วยให้อ่านจับใจความได้เร็วขึ้น

๔. แนวทางในการจับใจความได้ถูกต้องคือการตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่าน

๕. การศึกษาส่วนประกอบของหนังสือช่วยให้อ่านจับใจความได้อย่างรวดเร็ว

๖. ความสามารถในการอ่านออกเสียงช่วยให้อ่านจับใจความได้ถูกต้อง

๗. การอ่านจับใจความสำคัญควรเริ่มต้นตั้งแต่ชื่อเรื่อง

๘. หากใจความสำคัญซ้ำซ้อนกันให้ตัดออก

๙. การอ่านให้ละเอียดเป็นขั้นตอนแรกของการอ่านจับใจความ

๑๐. การเรียบเรียงใจความสำคัญเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการอ่านจับใจความ

แบบฝึกที่ ๒

เรื่อง กลวิธีการอ่านจับใจความ

คำชี้แจง ให้นักเรียนขีดเส้นใต้ข้อความที่เป็นใจความสำคัญของเรื่อง

ตัวอย่าง

ความสามัคคี คือ การเห็นแก่บ้านเมือง ช่วยกันทุกวิถีทาง เพื่อจะสร้างบ้านเมืองให้เข้มแข็งด้วยการเห็นอกเห็นใจกัน

๑. ใจความ หมายถึง ส่วนสำคัญของเรื่องประกอบด้วยใจความจากย่อหน้าต่าง ๆ รวมเป็นใจความสำคัญของเรื่อง
๒. การอ่านทบทวนเรื่องที่ได้ศึกษา อ่านเพื่อต้องการเน้นประเด็นสำคัญที่เคยศึกษา อ่านเพื่อเกริ่นนำก่อนที่จะอ่านเรื่องราวอย่างละเอียด อ่านเพื่อประกอบการตัดสินใจที่กล่าวมานี้เป็นวัตถุประสงค์ของการอ่านคร่าว ๆ
๓. การพาเด็ก ๆ ไปทัศนศึกษา ครูที่พาไปต้องวางแผนการดูแลเด็ก ๆ ให้ดี เพราะธรรมชาติของเด็กนั้นขี้สงสัย คุณครูต้องคอยเรียกคนนั้นคนนี้อยู่ตลอดเวลา
๔. ประเทศที่เจริญย่อมต้องมีคนในประเทศที่มีคุณภาพ กล่าวคือ คนในครอบครัวแต่ละครอบครัวจะต้องรู้สิทธิของตนมีความขยันขันแข็งช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความรักใคร่กลมเกลียวกัน มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อกันและอยู่กันอย่างเป็นสุข
๕. ผลผลิตจากไฟที่สำคัญ คือ หน่อไม้ ซึ่งเป็นอาหารสำคัญของประเทศไทย โดยภาคเหนือและภาคอีสาน มีการนำหน่อไม้มาประกอบอาหารหลายประเภทเช่น น้ำพริกกะปิกับหน่อไม้ ผัดหน่อไม้ ซุปหน่อไม้ แกงหน่อไม้ และอื่นๆ

แบบฝึกที่ ๓

เรื่อง วิธีการตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน (คะแนนเต็ม ๑๕ คะแนน)

ตัวอย่าง

แม่เสือและลูกเสือ ๓ ตัว อาศัยอยู่ในป่าละเมาะใกล้ทุ่งหญ้าต้นไม้และใบไม้ในบริเวณนั้นเริ่มมีสีเหลือง เพราะถูกแสงแดดแผดเผาในฤดูร้อน ส่วนน้ำในแม่น้ำลำธารก็แห้งขอด แม่เสือจึงพาลูกเสือเดินทางออกมาจากบริเวณนั้นมุ่งหน้าไปทางทิศตะวันตก ซึ่งมีภูเขาใหญ่อยู่เบื้องหน้า แม่เสือคาดหวังว่าที่ภูเขาลูกนั้นจะต้องมีอาหารสมบูรณ์ เพราะมันแลเห็นต้นไม้อายุช่ียวชอมต่างจากที่มันอยู่

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน : คู่มือการเรียนการสอนภาษาไทย เรื่อง สร้างเด็กไทยให้อ่านเก่ง อ่านเร็ว ช่วงชั้นที่ ๒ (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖)

ตัวอย่างคำถาม

๑. ข้อความนี้มีตัวละครอะไรบ้าง
๒. เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นที่ไหน
๓. แม่เสือทำอะไรเมื่อน้ำในลำธารแห้งขอด
๔. ข้อคิดที่ได้จากข้อความนี้คืออะไร

ข้อความที่ ๑

การอ่าน หมายถึง การเข้าใจความหมายของคำ ประโยค หรือข้อความ และเรื่องที่อ่าน การอ่านมีความสำคัญต่อประเทศชาติและตนเอง เพราะความรู้ที่ได้จากการอ่านสามารถนำไปใช้พัฒนาชาติและพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้า ผู้ที่อ่านมากนอกจากได้รับความรู้อย่างกว้างขวางแล้ว ยังทำให้ผ่อนคลายความเครียด ซึ่งเป็นประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านนั่นเอง

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน : คู่มือการเรียนภาษาไทย เรื่อง สร้างเด็กไทยให้อ่านเก่ง อ่านเร็ว ช่วงชั้นที่ ๒ (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖)

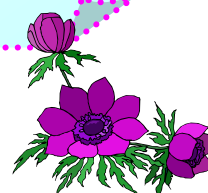
คำถามที่ ๑.....

คำถามที่ ๒ .....

คำถามที่ ๓ .....

คำถามที่ ๔ .....

คำถามที่ ๕.....

ข้อความที่ ๒

วันเพ็ญเดือนสิบสอง ลอยกระทงประเพณีไทย

วันลอยกระทงตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ ประเพณีลอยกระทงได้เข้าสู่ประเทศไทยในสมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานีประมาณ พ.ศ. ๑๘๐๐ หรือประมาณ ๗๐๐ กว่าปีมาแล้ว

การลอยกระทงในประเทศไทยมีจุดประสงค์เพื่อขอขมาพระแม่คงคา เพราะมนุษย์ได้อาศัยน้ำจากแม่น้ำเพื่อกินเพื่อใช้ และบางครั้งได้ทิ้งและถ่ายสิ่งปฏิกูลลงไปใต้น้ำด้วย

เมื่อถึงวันลอยกระทง ซึ่งตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ ในหลาย ๆ ปีจะตรงกับเดือนพฤศจิกายน หรือบางปีตรงกับปลายเดือนตุลาคม ช่วงนี้เป็นช่วงที่น้ำเต็มตลิ่ง พระจันทร์เต็มดวงสุกสว่าง คนไทยในสมัยก่อนจึงหากิจกรรมเพื่อทำให้เกิดความเพลิดเพลินในยามค่ำคืน ประเพณีลอยกระทงเป็นประเพณีที่ทุก ๆ จังหวัดให้ความนิยมและได้รับความสนใจเป็นอย่างมากจากชาวไทยและชาวต่างประเทศ เป็นการเผยแพร่วัฒนธรรมอันดีงามของไทยเราอีกด้วย

คำถามที่ ๑.....

คำถามที่ ๒ .....

คำถามที่ ๓ .....

คำถามที่ ๔ .....

คำถามที่ ๕.....

แบบฝึกที่ ๔

เรื่อง วิธีการตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ข้อละ ๒ คะแนน
(คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน)

วันไหน ๆ ไม่สำคัญเท่าวันนี้	เป็นวันที่สำคัญกว่าวันไหน
ถึงพรุ่งนี้มะรืนนี้ดีอย่างไร	ก็ยังไม่สำคัญเท่าวันนี้
	ไม่ปรากฏผู้แต่ง

ตัวอย่าง ผู้แต่งให้ความสำคัญกับวันใดมากที่สุด

แนวคำตอบ .....วันนี้.....

๑. ผู้แต่งต้องการให้เราทำอย่างไรกับวันนี้

.....
.....

๒. หากนักเรียนต้องการสอบได้ที่หนึ่งวันนี้ นักเรียนควรทำอย่างไร

.....
.....

๓. เพราะเหตุใดจึงต้องให้ความสำคัญกับวันนี้

.....
.....

คนเชียงใหม่ได้ชื่อว่าเป็นคนที่มีฝีมือด้านศิลปหัตถกรรมมากที่สุดและมีศิลปะในการประดิษฐ์ตกแต่งที่สวยงาม จังหวัดเชียงใหม่จึงมีสถานที่จัดแสดงและขายสินค้าด้านศิลปหัตถกรรมมากมายหลายแห่ง เช่น ศูนย์หัตถกรรมร่มบ่อสร้าง ศูนย์หัตถกรรมบ้านถวาย ฯลฯ ดังนั้นคณะของเราที่จะไปเที่ยวเชียงใหม่ในครั้งนี้ ก็ไปเที่ยวดูงานศิลปหัตถกรรมเป็นสำคัญ

๔. อะไรแสดงให้เห็นว่าคนเชียงใหม่เป็นคนที่มีฝีมือด้านศิลปหัตถกรรม

.....

.....

๕. การไปเที่ยวเชียงใหม่ครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่ออะไร

.....

.....

แบบฝึกที่ ๕

เรื่อง การสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วสรุปใจความสำคัญ (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

ตัวอย่าง

เพลงพื้นบ้าน เป็นเพลงที่นิยมร้องเล่นเพื่อความสนุกสนานรื่นเริงในยามที่เสร็จจากงานหรือในงานประเพณี เช่น งานเกี่ยวข้าว งานสงกรานต์ งานบุญต่าง ๆ เพลงพื้นบ้านมีในทุกถิ่นทุกภาค เช่น ภาคเหนือ ค่าวซอ ค่าวธรรม ฯลฯ ภาคกลางมี เพลงฉ่อย เพลงพวงมาลัย เพลงเกี่ยวข้าว เพลงอีแซง ฯลฯ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลำแคน ลำเพลิน ลิเกโคราช ฯลฯ และภาคใต้มี ลิเกฮูลูเลโนรา ฯลฯ

ที่มา : หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ใจความสำคัญของเรื่อง

เพลงพื้นบ้านเป็นเพลงที่นิยมร้องเล่นเพื่อความสนุกสนานในยามเสร็จงานหรือในงานประเพณีต่าง ๆ และมีในทุกภาคของประเทศไทย

ข้อความที่ ๑

การดื่มน้ำผลไม้ต่าง ๆ ที่มีวิตามินซีสูง ๆ เช่น น้ำมะนาว น้ำส้ม น้ำฝรั่ง
น้ำมะเขือเทศก็สามารถช่วยให้อาการหวัดหายเร็วขึ้นเช่นกัน รวมไปถึง
การดื่มน้ำอุ่นผสมเกลือลงไปเล็กน้อย จิบน้ำอุ่นผสมเกลือเรื่อย ๆ ทั้งวันก็
เป็นการช่วยลดเสมหะและฆ่าเชื้อโรคในลำไส้เป็นอย่างดี

ที่มา : www.๑๐๘ health.com

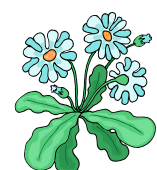
ใจความสำคัญของเรื่อง

.....

.....

.....

.....

ข้อความที่ ๒

ประเพณีสงกรานต์เป็นประเพณีของไทยที่มีการรดน้ำดำหัวกันในช่วงประมาณเดือนเมษายน เพราะช่วงนี้อากาศร้อนมากจะมีการเล่นน้ำสงกรานต์กันทั่วทุกภาคของประเทศไทย ในวันสงกรานต์ประเพณี ที่ทำกันมานานคือ การนำพวงมาลัยและน้ำอบน้ำหอมไปรดน้ำขอพรจากผู้ใหญ่

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน : เทคนิควิธีการและสื่อสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านเล่มที่ ๖

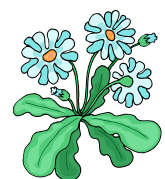
ใจความสำคัญของเรื่อง

.....

.....

.....

.....

แบบทดสอบหลังเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✕ ข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ข้อใดเป็นขั้นตอนแรกของการอ่านจับใจความ
  - ก. อ่านซ้ำตอนที่ไม่เข้าใจ
  - ข. เรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่อง
  - ค. อ่านผ่าน ๆ โดยตลอดเพื่อให้รู้เรื่อง
  - ง. อ่านให้ละเอียดเพื่อทำความเข้าใจ
๒. การอ่านจับใจความหมายถึง ข้อใด
  - ก. การอ่านเพื่อหาสาระสำคัญของเรื่อง
  - ข. การอ่านเพื่อให้เกิดความรอบรู้ในเรื่องต่าง ๆ
  - ค. การอ่านเพื่อให้เพิ่มพูนความรู้ประสบการณ์
  - ง. การอ่านเพื่อให้ทราบข้อมูลพื้นฐานของหนังสือนั้น ๆ
๓. การอ่านจับใจความสำคัญ ผู้อ่านต้องปฏิบัติอย่างไร
  - ก. แยกเรื่องออกเป็นตอน ๆ
  - ข. อ่านให้รวดเร็วอย่างสม่ำเสมอ
  - ค. แยกประเด็นของเรื่องว่าส่วนใดเป็นข้อมูลประกอบ
  - ง. แยกใจความสำคัญจากส่วนขยายใจความสำคัญ

๔. ข้อใดกล่าวถึงประโยชน์ของการตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านได้ถูกต้อง
- ทำให้แปลคำ ข้อความ ประโยคได้ง่ายขึ้น
  - ทำให้อ่านได้อย่างเหมาะสมและจับใจความได้เร็วขึ้น
  - ทำให้มีแนวทางในการอ่านและจับใจความสำคัญได้เร็วขึ้น
  - ทำให้เข้าใจว่าส่วนใดคือใจความสำคัญและส่วนใดคือส่วนขยาย
๕. การพิจารณาย่อหน้า สิ่งสำคัญเราต้องหาสิ่งใด
- คำกฤษฎา
  - คำลงท้าย
  - คำเปิดเรื่อง
  - คำอธิบายเรื่อง
๖. การอ่านจับใจความสำคัญควรเริ่มตั้งแต่ส่วนใด
- คำนำ
  - บทนำ
  - ชื่อเรื่อง
  - เนื้อเรื่อง
๗. ข้อใดเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการอ่านจับใจความ
- อ่านซ้ำตอนที่ไม่เข้าใจ
  - เรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่อง
  - อ่านให้ละเอียดเพื่อทำความเข้าใจ
  - อ่านผ่าน ๆ โดยตลอดเพื่อให้รู้เรื่อง
๘. เพราะเหตุใดเราควรทำความเข้าใจลักษณะของหนังสือว่าประเภทใด
- ทำให้อ่านได้อย่างเหมาะสม
  - ทำให้เข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
  - ทำให้อ่านหนังสือได้อย่างรวดเร็ว
  - ทำให้มีแนวทางในการอ่านจับใจความสำคัญได้ง่าย

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อที่ ๙

นมเป็นแหล่งของสารอาหารที่จำเป็นต่อร่างกายหลายชนิด เช่น แคลเซียม วิตามินบี ๒ วิตามินดี อีกทั้งเป็นแหล่งของโปรตีนคุณภาพดี จึงทำให้นมนี้เป็นอาหารที่ถูกคัดเลือกให้บรรจุอยู่โภชนบัญญัติและธงโภชนาการกระทรวงสาธารณสุข

ที่มา: <http://www.doctor.or.th/article/list>

๙. ใจความสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด

- ก. นมเป็นแหล่งโปรตีนคุณภาพดี
- ข. นมเป็นแหล่งแคลเซียมและวิตามิน
- ค. นมเป็นแหล่งของสารอาหารที่จำเป็นต่อร่างกาย
- ง. นมเป็นอาหารที่ถูกคัดเลือกให้บรรจุอยู่ในโภชนาบัญญัติ

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อที่ ๑๐

การกินอย่างรู้ค่าจะช่วยให้เราสุขภาพดีได้ โดยเริ่มตั้งแต่การจัดเมนูอาหาร การมองอาหารที่มีคุณค่าตั้งแต่การเลือกซื้อ ขั้นตอนการปรุง จนถึงการเก็บถนอมอาหาร

ที่มา : คู่มือโภชนา : ศรีนยา

๑๐. ประโยคในข้อใดเป็นประโยคในใจความสำคัญ

- ก. เริ่มตั้งแต่การจัดเมนูอาหาร
- ข. การกินอย่างรู้ค่าจะช่วยให้เราสุขภาพดีได้
- ค. การมองอาหารที่มีคุณค่าตั้งแต่การเลือกซื้อ
- ง. ขั้นตอนการปรุงจนถึงการเก็บถนอมอาหาร

เฉลยแบบทดสอบก่อน-หลังเรียน

ก่อนเรียน

๑. ก
๒. ค
๓. ค
๔. ง
๕. ข
๖. ค
๗. ก
๘. ค
๙. ข
๑๐. ค

หลังเรียน

๑. ค
๒. ก
๓. ง
๔. ค
๕. ก
๖. ค
๗. ข
๘. ง
๙. ค
๑๐. ข

เฉลยคำตอบแบบฝึกที่ ๑

เรื่อง ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความ

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดรูป 😊 หน้าข้อความที่กล่าวถูกต้องและวาดรูป ☹️ หน้าข้อความที่กล่าวไม่ถูกต้อง ข้อละ ๑ คะแนน (คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน)

๑. การอ่านจับใจความคือ การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องที่อ่าน
๒. การอ่านจับใจความเป็นความสามารถเฉพาะบุคคล
๓. ความรู้พื้นฐานในการอ่านเรื่องต่าง ๆ สามารถช่วยให้อ่านจับใจความได้เร็วขึ้น
๔. วิธีการในการจับใจความได้ถูกต้องคือการตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่าน
๕. การศึกษาส่วนประกอบของหนังสือช่วยให้อ่านจับใจความได้อย่างรวดเร็ว
๖. ความสามารถในการอ่านออกเสียง ช่วยให้อ่านจับใจความได้ถูกต้อง
๗. การอ่านจับใจความสำคัญควรเริ่มต้นตั้งแต่ชื่อเรื่อง
๘. หากใจความสำคัญซ้ำซ้อนกันให้ตัดออก
๙. การอ่านให้ละเอียดเป็นขั้นตอนแรกของการอ่านจับใจความ
๑๐. การเรียบเรียงใจความสำคัญเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการอ่านจับใจความ

แนวคำตอบแบบฝึกที่ ๒

เรื่อง กลวิธีการอ่านจับใจความ

คำชี้แจง ให้นักเรียนขีดเส้นใต้ข้อความที่เป็นใจความสำคัญของเรื่อง ข้อละ ๒ คะแนน
(คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน)

ตัวอย่าง

ความสามัคคี คือ การเห็นแก่บ้านเมือง ช่วยกันทุกวิถีทาง เพื่อจะสร้างบ้านเมืองให้เข้มแข็งด้วยการเห็นอกเห็นใจกัน

๑. ใจความ หมายถึง ส่วนสำคัญของเรื่องประกอบด้วยใจความจากย่อหน้าต่าง ๆ รวมเป็นใจความสำคัญของเรื่อง
๒. การอ่านทบทวนเรื่องที่ได้ศึกษา อ่านเพื่อต้องการเน้นประเด็นสำคัญที่เคยศึกษา อ่านเพื่อเกริ่นนำก่อนที่จะอ่านเรื่องราวอย่างละเอียด อ่านเพื่อประกอบการตัดสินใจที่กล่าวมานี้เป็นวัตถุประสงค์ของการอ่านคร่าว ๆ
๓. การพาเด็ก ๆ ไปทัศนศึกษา ครูที่พาไปต้องวางแผนการดูแลเด็ก ๆ ให้ดี เพราะธรรมชาติของเด็กนั้นย่อมซุกซน คุณครูต้องคอยเรียกคนนั้นคนนี้อยู่ตลอดเวลา
๔. ประเทศที่เจริญย่อมต้องมีคนในประเทศที่มีคุณภาพ กล่าวคือ คนในครอบครัวแต่ละครอบครัวจะต้องรู้สิทธิของตนมีความขยันขันแข็งช่วยเหลือซึ่งกันและกันมีความรักใคร่กลมเกลียวกัน มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อกันและอยู่กันอย่างเป็นสุข
๕. ผลผลิตจากไม้ที่สำคัญ คือ หน่อไม้ ซึ่งเป็นอาหารสำคัญของประเทศไทย โดยภาคเหนือและภาคอีสาน มีการนำหน่อไม้มาประกอบอาหารหลายประเภทเช่น น้ำพริกกะปิกับหน่อไม้ ผัดหน่อไม้ ซุปหน่อไม้ แกงหน่อไม้ และอื่นๆ

แนวคำตอบแบบฝึกที่ ๓

เรื่อง วิธีการตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน (คะแนนเต็ม ๑๕ คะแนน)

ครูผู้สอนพิจารณาจากการตั้งคำถาม
ของนักเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด

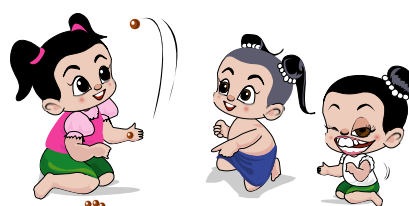

แนวคำตอบแบบฝึกที่ ๔

เรื่อง วิธีการตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ข้อละ ๒ คะแนน
(คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน)

๑. ทำวันนี้ให้ดีที่สุด
๒. ตั้งใจเรียนตั้งแต่วັນนี้เป็นต้นไป
๓. เพราะการกระทำในวันนี้จะส่งผลต่อวันต่อไปในอนาคต
๔. เพราะมีสินค้าด้านศิลปหัตถกรรมหลายแห่ง เช่น ศูนย์หัตถกรรมร่วมบ่อสร้าง
ศูนย์หัตถกรรมบ้านถวาย เป็นต้น
๕. เพื่อไปดูงานด้านศิลปหัตถกรรม

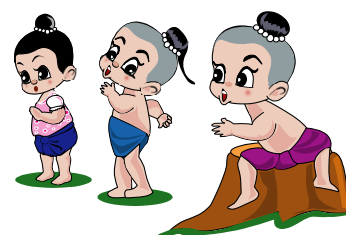

แนวคำตอบแบบฝึกที่ ๕

เรื่อง การสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

๑. การดื่มน้ำผลไม้ต่างๆที่มีวิตามินซีสูง ๆ และน้ำอุ่นผสมเกลือเล็กน้อย
สามารถช่วยให้อาการหวัดหายเร็วขึ้น
๒. ความสำคัญของการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน
๓. วันงดสูบบุหรี่โลก
๔. ประเพณีสงกรานต์
๕. การดูโทรทัศน์ทำให้เด็กเสี่ยงเป็นโรคอหิวาต์และสุขภาพจิตเสีย

กระดาษคำตอบ

การอ่านจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

แบบฝึกเสริมทักษะเล่มที่ ๑ เรื่อง ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความ

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

แบบทดสอบก่อนเรียน

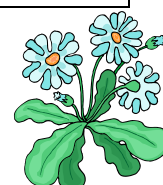
ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑				
๒				
๓				
๔				
๕				
๖				
๗				
๘				
๙				
๑๐				

แบบทดสอบหลังเรียน

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑				
๒				
๓				
๔				
๕				
๖				
๗				
๘				
๙				
๑๐				

สรุปผลการเรียน

ประเมินผล	ทดสอบ ก่อนเรียน	แบบฝึก					ทดสอบ หลังเรียน	ความก้าวหน้า หลังเรียน- ก่อนเรียน
		๑	๒	๓	๔	๕		
คะแนนเต็ม	๑๐	๑๐	๑๐	๑๕	๑๐	๑๒	๑๐	
คะแนนที่ได้								

บรรณานุกรม

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน.(๒๕๕๕). หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ภาษาไทยชุดภาษาเพื่อชีวิตภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖.กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว

..... . คู่มือการเรียนการสอนภาษาไทย เรื่อง สร้างเด็กไทยให้อ่านเก่ง อ่านเร็ว

ช่วงชั้นที่ ๒ (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖). (๒๕๕๐) กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว

บทความสุขภาพ. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๕. เข้าถึงได้จาก www.๑๐๘health.com

วันงดสูบบุหรี่โลก. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๕ เข้าถึงได้จาก

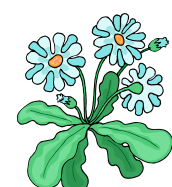
www.hilight.kapoo.com/view

สมศักดิ์ อัมพรวิสิทธิ์โสภา และคณะ. ทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖.

(๒๕๕๑). กรุงเทพฯ : หจกสำนักพิมพ์ภูมิบัณฑิต

..... . อัจฉริยภาษาไทยชุด ทักษะการอ่านจับใจความ.(๒๕๕๑). กรุงเทพฯ :

หจกสำนักพิมพ์ภูมิบัณฑิต

www.kroobannok.com